

Katerina Howardová

- Nevěrná královna -

ALISON
WEIROVÁ

ŠEST TUDOROVSKÝCH KRÁLOVEN

FE=BALBUSSO

Kateřina Howardov

Vyřlo také v tiřtn verzi

Alison Weirov

Kateřina Howardov – e-kniha

Copyright  BB/art s. r. o., 2021

Vřechna práva vyhrazena.
řdn st této publikace nesmí být rozřiřovna
bez písemného souhlasu majitel práv.

Kateřina Howardov
- Nevrn královna -

Kateřina Howardov

- Nevrn královna -

ŠEST TUDOROVSKYCH KRÁLOVEN

ALISON
WEIROV

Přelořila Eva Křístková

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. v roce 2021

Bořivojova 75, Praha 3

Copyright © 2020 Alison Weir

All rights reserved.

Z anglického originálu *Six Tudor Queens*.

Katheryn Howard. The Scandalous Queen

(First published by Headline Review, Great Britain, 2019)

přeložila © 2021 Eva Křístková

Redakce textu: Zuzana Pokorná

Jazyková korektura: Mirka Jarotková

Tisk: FINIDR, s.r.o. Český Těšín

První vydání v českém jazyce

ISBN tištěné knihy: 978-80-759-5467-1

ISBN ePUB: 978-80-759-5482-4

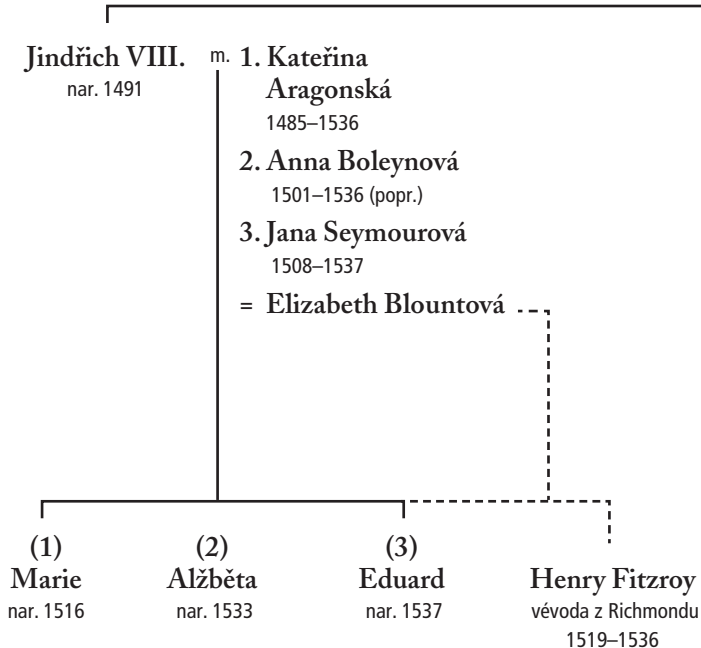
ISBN MOBI (Kindle): 978-80-759-5483-1

ISBN PDF: 978-80-759-5484-8

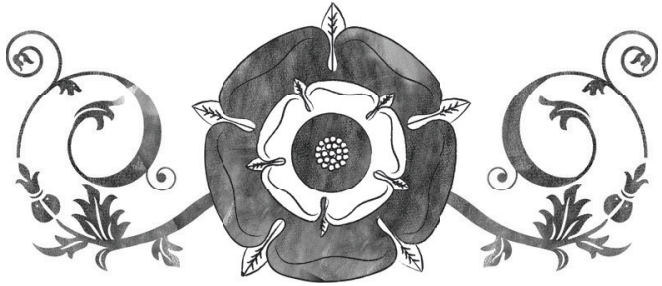
Naším báječným sousedům s díky
za spoustu příjemně strávených chvil:
Shelley, Burnellovi, Caroline
a Davidovi.

1538

KRÁLOVSKÝ ROD TUDOROVců

Jindřich VII. m. Alžběta z Yorku

Markéta m.
nar. 1489

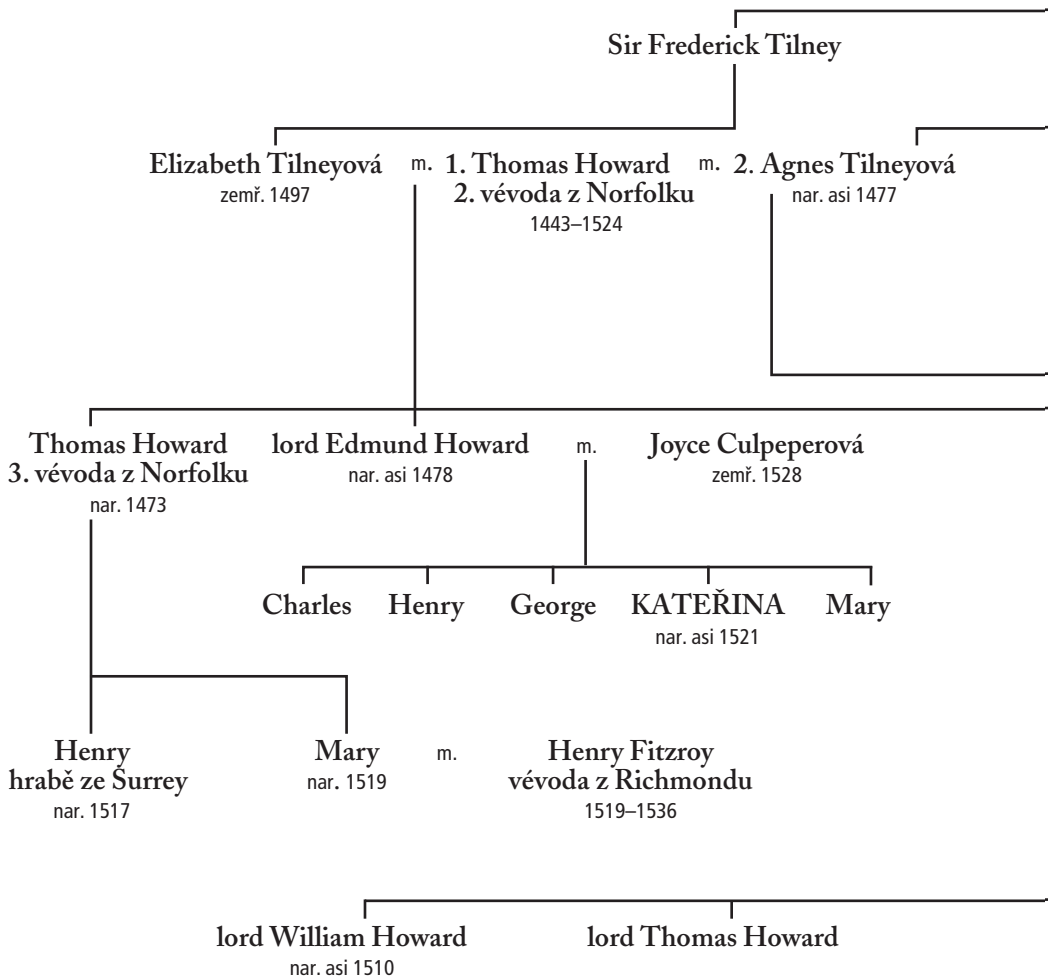
1. Jakub IV.
skotský král

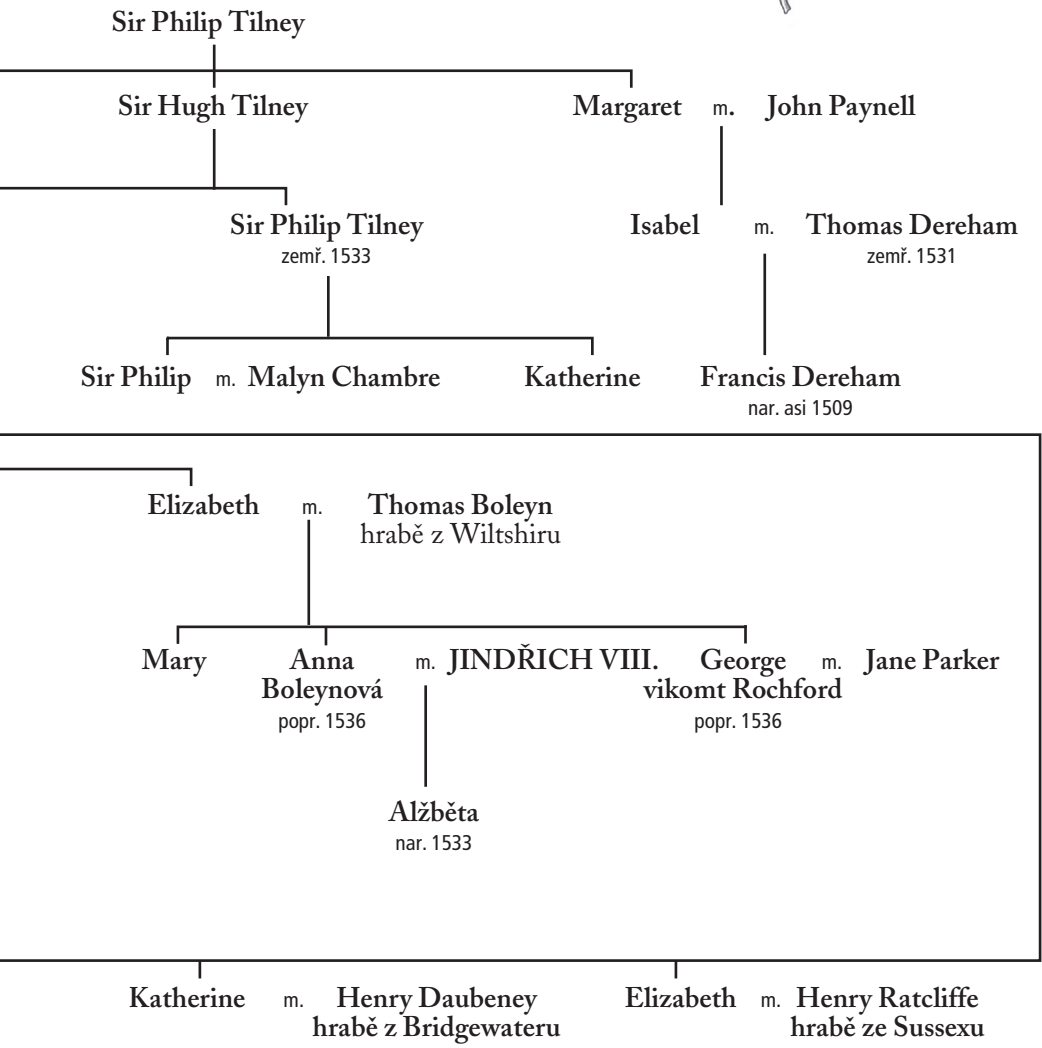
2. Archibald Douglas
hrabě Angus

(1)
Jakub V.
skotský král
nar. 1512

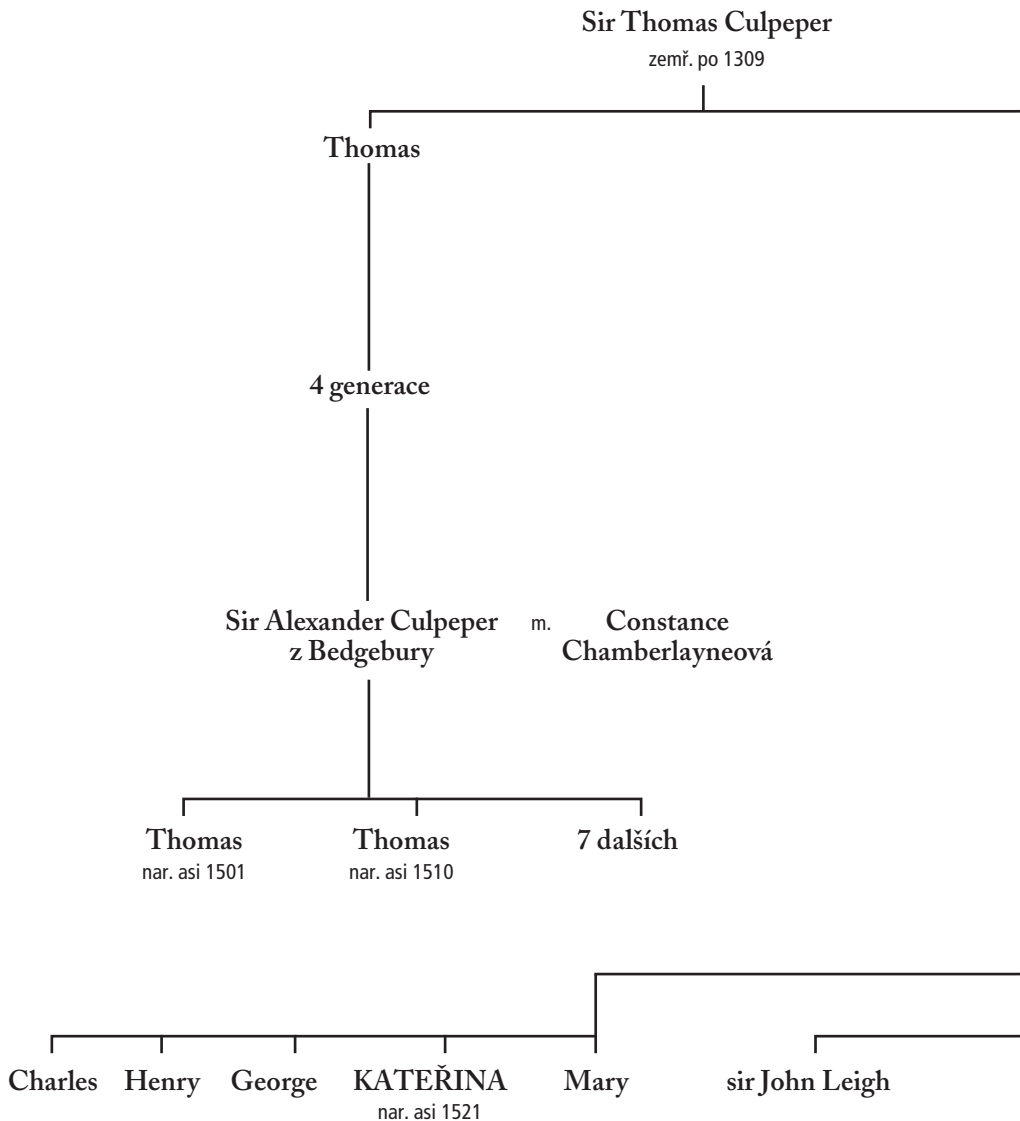
(2)
Margaret Douglasová
nar. 1515

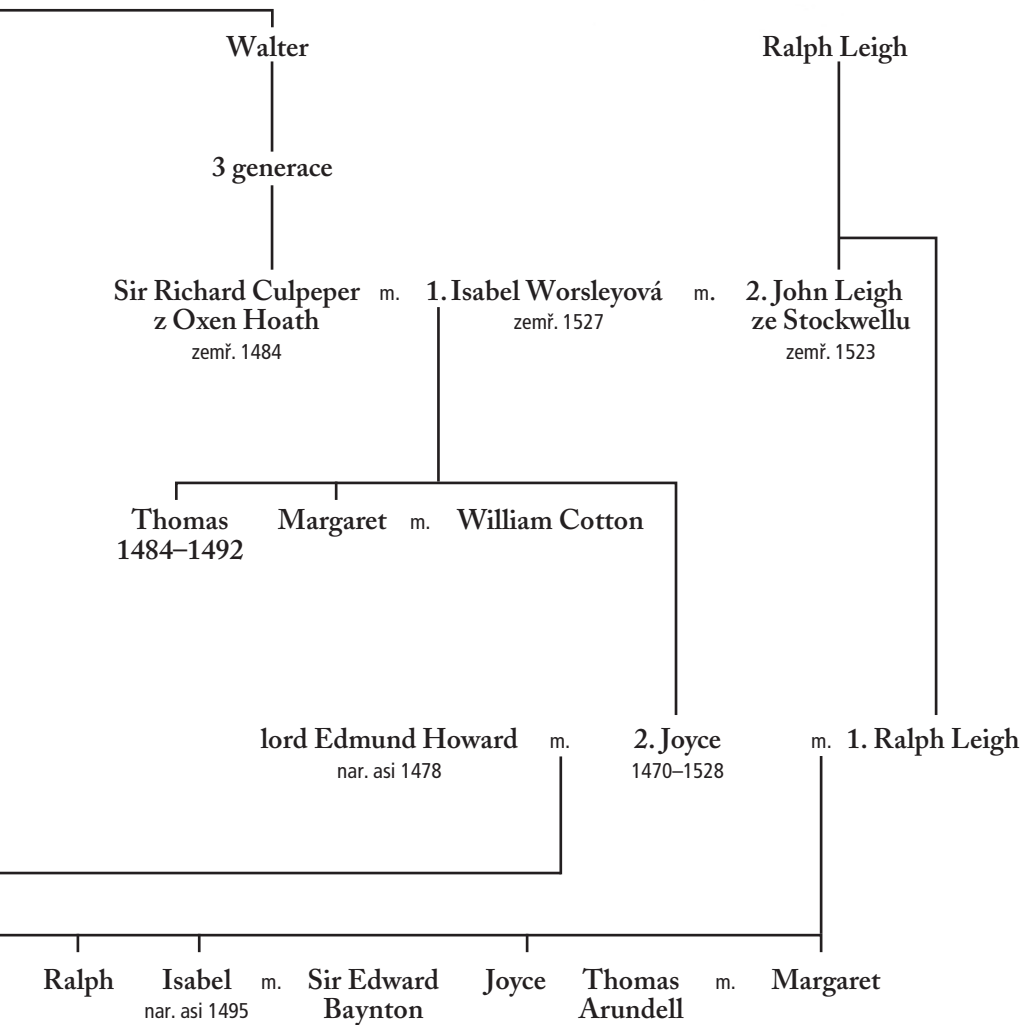
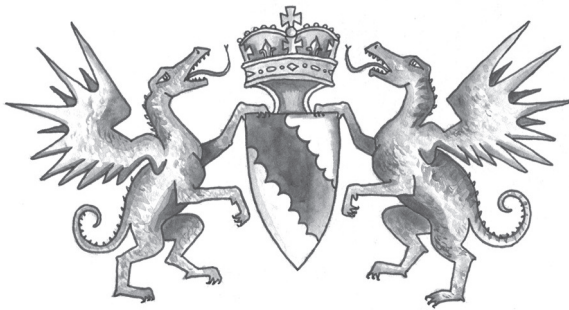
HOWARDOVÉ A TILNEYOVÉ

CULPEPEROVÉ A LEIGHOVÉ

Tak, jak tu sedím, v očích slzy maje,
Nad její zkázkou rozjímaje,
Před tváří svou jako bych tuto královnu uviděl,
A ví Bůh, že vůbec ne takovou, jak jsem ji nedávno opouštěl,
Ale celou uplakanou, v černém, a v bídném stavu,
Kdy prosila mě, bych nezapomněl
Její pád ve své knize vylíčit.

George Cavendish, *Metrical Visions*

Část první
„Kypící mládím a krásou svěží
a čistou...“

Kapitola 1

1528

Kateřině bylo sedm, když jí zemřela matka. Nikdy nezapomněla, jak jí chuva zavedla do potemnělé, nevětrané ložnice, kde vedle postele klečel otec s hlavou v dlaních a ramena se mu otrásala pláčem, zatímco kněz odříkával modlitby. Šokovalo ji, když musela políbit chladné čelo nehybné postavy ležící na loži – postavy, jež se vůbec nepodobala matce, kterou znala.

Proč vlastně matka zemřela? Ještě předešlého večera byla čilá jako rybička, ale v noci jí slyšela křičet a podvědomě věděla, že s tím má něco společného ten malý uzlíček života, co leží ve vedlejší komnatě.

„Musíš být statečná,“ nabádala ji polohlasem její nevlastní sestra Isabel. „Naše paní matka je teď v nebi a bdí nad tebou.“ To bylo dost těžké pochopit, když matka očividně ležela zde.

Kateřina začala naříkat a Isabel jí vzala za ruku a vyvedla ji ze dveří.

„Pst, drahoušku,“ pronesla tiše zastřeným hlasem. „Pojďme se podívat na naši novou sestřičku.“

Kateřina mlčky zírala na poňukávající novorozeně v kolébce. Mary měla buclaté, růžové tvářičky a našpulenou pusinku. Byla pevně zavinitá v peřince a na hlavě měla přiléhavou čepičku. Potrvá ještě věky, než si bude moci s Kateřinou hrát.

„Teď jí musíš být matkou,“ řekla Isabel, ale tím si Kateřina nebyla moc jista. Malé děti ji nezajímal: vůbec nic *nedělaly*. Mnohem raději skotačila s bratry Charlesem, Henrym a Georgem, třebaže byli o hodně starší a ne vždy toužili po tom, aby se na ně pověsila malá zvědavá holčička.

Měla ale i další bratry a sestry, matčiny děti z prvního manželství. Ve dnech po její smrti přijely ze Stockwellu, aby se s ní naposledy rozloučily. Vedl je John Leigh, Kateřinin nejstarší bratr, jehož zbožňovala. Všichni Leighové ji na oplátku bezmezně milovali, zvláště Isabel. Isabel byla okouzlující: vysoká, velmi krásná a stále přitažlivá, ačkoli jí bylo už dvaatřicet let, což Kateřině připadalo jako věčnost. Byla na ni moc hodná a nabídla se, že zůstane v domě a bude otci pomáhat. Měli velké štěstí, že byla zrovna v Lady Hallu, když

matka zemřela, protože otec zmizel za dveřmi své komnaty a příliš hluboce prožíval svůj žal, než aby věnoval pozornost svým dětem a jejich smutku. To Isabel přitiskla Kateřinu k sametu na své ploché hrudi, osušila jí slzy a přispěchala k ní, když se v noci vzbudila s křikem z tíživého snu. Isabel původně přijela pomáhat matce s novorozeným dítětem. Kateřina sice měla za to, že by měla mít vlastní děti, když je tak miluje, ale Isabel ještě nebyla vdaná.

Kateřinu teď ale praktické otázky nezajímaly. Věděla jen, že matka tu už není a že se jí zhroutil svět. Do jisté míry chápala, co je to smrt, protože jí domácí kaplan vysvětlil, že to je, jako by šel člověk spát, jenže se už neprobudí, protože odešel do nebe, aby tam pobýval s Bohem, což je něco, z čeho by se lidé měli radovat. Vůbec nikdo se však neradoval a Kateřina si pomyslela, že Bůh je velmi sobecký, když jí vzal matku, kterou tak milovala.

Pak nadešel den, kdy klečela na podlaze v síni a pod chůviným dohledem hrála s Isabel dámu: tehdy ji otec povolal k sobě do své soukromé komnaty se stěnami obloženými tmavým táflováním. Ve světle svící vypadal lord Edmund ztrhaně a měl divoký pohled.

„Pojď sem, Kačenko,“ řekl. Takhle něžně ji někdy oslovoval. „Něco pro tebe mám.“ Natáhl k ní ruku a v jeho dlani se zatřpytil prsten s rubínem. „Ten ti zanechala matka,“ pokračoval. „Chtěla, abys ho měla ty. Musíš na něj dávat velký pozor.“

Kateřina ho vzala do ruky a v úžasu si ho prohlížela. Něco tak krásného ještě nikdy neměla; ve skutečnosti nevlastnila krom oblečení a několika málo hraček vůbec nic. Byli chudí. Vyrůstala s vědomím, že tomu tak je, stejně jako jí vtloukali do hlavy, že ač jsou nemajetní, ona je přesto Howardová – členka jednoho z nejmocnějších a nejvznešenějších rodů v Anglii. Jejím strýcem je sám vévoda z Norfolku.

Prsten v její drobné dlani zářil, dokud se jí jeho obraz nerozmlžil – to když se jí při vzpomínce na matku, jež ho nosila, vedraly slzy do očí. Bude ho opatrovat jako poklad. Je to to jediné, co jí po matce zůstalo.

„Dej ho Isabel, ať ti ho schová, než budeš větší,“ řekl otec. „Brzy odtud odejdeš. Tenhle dům není místem pro děti.“

„Odejdu? Kam, otče?“ vyhrkla Kateřina zděšeně. Nechtěla Lady Hall opustit.

„Tvoje teta Margaret Cottonová se laskavě uvolila, že si tě vezme k sobě. Tví bratři půjdou k vévodovi učit se vybraným způsobům a Mary zůstane u své kojně tady ve vsi. V pondělí odjedeš na Oxen Hoath.“ Pondělí bylo za tři dny.

Kateřině vytryskly slzy z očí. „Pojedete taky?“ hlesla přískrceným hláskem. Lord Edmund ji pohladil po hlavě a povzdechl. „Ne, Kačenko. Pojede s tebou Isabel. Já musím zůstat tady a starat se o rodinné záležitosti. Jen Bůh ví, co bude, protože nám nezůstaly žádné peníze. Buď vděčná za to, že tvá teta je ženou obdařenou pravým křesťanským milosrdenstvím a je ochotná se o tebe postarat.“

Kateřina si nevzpomínala, že by někdy tetu Margaret Cottonovou viděla, a ani o to nijak nestála. „Chci zůstat tady s vámi,“ pronesla vzdorovitě.

„Bohužel, Kačenko, nejsem vhodnou osobou, která se zvládne postarat o děti,“ zavrtěl hlavou otec. „Bude pro tebe lepší, když budeš vyrůstat v pohodlí, než abys strádala tady se mnou.“

„Vy budete strádat?“ užasla Kateřina.

„No, to snad ne,“ zarazil se otec. „Nemohu ti ale zajistit život, jaký si zasloužíš, zatímco teta Margaret ti ho dát může.“

Kateřina se znovu rozplakala. Ani ve snu by ji nenapadlo, že ztráta matky bude znamenat i ztrátu otce. V jejím životě sice nebyl nijak důležitý, ale byl součástí důvěrně známého světa, který se jí nyní rozpadal. Pohladil ji opět po hlavě a zavolal Isabel. To ona nebohé dítě utěšila a jen zarmouceně zavrtěla hlavou směrem k chůvě.

V listopadovém chladu seděla Kateřina v nosítkách s Isabel po boku, zahalená v pokrývkách, aby jí nebyla zima. Když uviděla otce, jak jim mává na rozloučenou, a poté Lady Hall ztrácející se v dálce, zaplavil ji pocit zoufalství. Hleděla z okénka, jako by nemohla odtrhnout zrak od rodného domu, dokud ji Isabel nevybídla, ať se posadí zpátky, a nezatáhla závěs.

„Mrzne, zlatíčko,“ usmála se.

Kateřina seděla a snažila se vybavit si matčinu tvář. Pomyšlení na to, že už ji neuvidí, bylo vskutku strašlivé. A nikdy si už možná nebude hrát ani se svými divokými bratry v polích rozkládajících se mezi Lady Hallem a moretonským kostelem. Hlavu měla plnou vzpomínek: na vánoční rodinná setkání v Lambethu, na to, jak jednou dostala na Nový rok látkovou panenku, kterou jí ušila matka, jak přiměla bratry, aby ji nosili na zádech, a otec jim pak vyčinił, že s ní zacházejí příliš hrubě, i na to, jak chůva jednou hudovala, že nejsou peníze na nové oblečení. Nejhezčí vzpomínky však měla na matku. Na matku, jak sedí u ohně a šije nebo jak stojí u kuchyňského stolu a míchá z bylin posilující léky nebo připravuje likéry. Na matku, jak ji učí vít věnečky

z kopretin, líbá ji na dobrou noc a něžnou rukou ji hladí po vlasech. Oči se jí zalily slzami.

„Ještě nikdy ses nesetkala se svými culpeperovskými příbuznými, vid', zlatíčko?“ zeptala se Isabel. „Jsou to i moji příbuzní. Naše matka byla Culpeperová, než se provdala za tvého otce. Teta Margaret je její sestra. Zamiluješ si ji, uvidíš. Tím jsem si jista.“

Nosítka se pomalu kodrcala Eppingským hvozdem. Projely vesnicemi Chipping Ongar a Kelvedon Hatch. Nakonec Kateřina usnula a probudila se, teprve až jí Isabel v Tilbury jemně zatřásla. Tady měly chytit přívoz přes Temži do Gravesendu. U mola na říčním břehu postával muž prodávající teplé slané koláče. Isabel koupila tři – pro sebe, pro Kateřinu a pro kočího – a k nim trochu horkého kořeněného piva.

Plavba na kentský břeh byla krátká. Jak tak stály na palubě a pozorovaly, jak se Gravesend blíží, zabalila Isabel Kateřinu do svého pláště.

„Je to do Oxen Hoath ještě daleko?“ zeptala se Kateřina, zatímco se říční loď houpala na vlnách.

„Asi šestnáct mil. My se ale ještě zastavíme v Meophanu a přenocujeme tam. Z Gravesendu je to tam jen pět mil.“

V Meophanu ale nenašly žádný vhodný hostinec, kde by se mohly ubytovat, a tak musely pokračovat ještě dalších šest mil, až úplně vyčerpané dorazily před Bull Inn ve Wrothamu. Krčma vypadala přívětivě. Isabel zaplatila za pokoj, který by měly jen pro sebe, a požádala, aby jim přinesli jídlo nahoru. Měly to co každý den – misku dušeného hovězího v husté omáčce a plátek jablečného koláče. Potom Isabel uložila Kateřinu do postele a sedla si do křesla u krbu k šití. Po důvěrně známém prostředí domova přišlo Kateřině všechno tak cizí, že se rozplakala do polštáře. Hned u ní byla Isabel a vzala ji do náruče.

„Já vím, vím, zlatíčko. Byla to i moje matka a taky mi hrozně chybí.“ A tak se objímaly a plakaly spolu, až Kateřina usnula.

Teta Margaret Cottonová je už očekávala u dveří velkého starého stavení s nerovnými zdmi a mohutnými trámy hrázdění. Byla to kyprá dáma po čtyřicítce se zdravě červenými lícemi a ráznými způsoby, ale Kateřina vyčetla z jejích očí vřelost a soucit.

„Ach, můj ubohý drobečku!“ pronesla na uvítanou. „Jsem tak ráda, že jsi ji sem přivezla, Isabel.“

„I já jsem ráda, milá teto,“ řekla Isabel a obě ženy se vroucně objaly.

„William!“ zavolala teta Margaret. Objevil se laskavě vyhlízející muž, přivítal se polibkem s Isabel a Kateřinu pohládl po hlavičce.

„Jsi hezká malá holčička,“ řekl jí. „Doufám, že budeme přátelé.“ Kateřina se na něho nesměle usmála.

„Pojď do tepla, dítě,“ vyzvala Kateřinu teta Margaret. „Ať do tebe vpravíme nějaké slušné jídlo.“ V síni poodstoupila a dobře si Kateřinu prohlédla. „Vidím, že jsi dítě mé sestry Joyce. Vypadáš úplně jako ona, drahoušku, až na ty vlasy. Tu kaštanovou barvu máš po Howardech. Joyce byla světlolasá jako já.“ Osušila si oči kapesníčkem. „Nemohu uvěřit, že už tu není. Doufám, že ji aspoň důstojně pochoval!“

Kateřině neuniklo, jak se Isabel na tetu Margaret mračí. „Samozřejmě,“ odušila. „Leží v Lambethu, v kapli Howardů.“

To tetu Margaret zřejmě uspokojilo. „Tak, Kateřino,“ řekla, „teď se seznámíš se svými bratrance a sestřenicemi.“ Zavedla ji do velké komnaty, kde seděly u stolu čtyři děti, které se své matce velmi podobaly. Všechny zdvořile vstaly, jak je to naučila. „Tohle je Thomas, tomu je osm, a John, tomu je sedm. Joan je naše nejstarší, je jí čtrnáct let, a Anne je dvanáct. Joan a Anne se už brzy budou vdávat. Budou nám moc chybět, až odejdou z domu.“

Děti vypadaly přátelsky. Thomas se zpočátku trochu styděl, ale Kateřině se zdálo, že by mohl být zajímavý a milý, až ho člověk blíž pozná, zatímco John měl v sobě cosi rošťáckého a nedokázal chvíli klidně posedět – k nelibosti svých rodičů. Dívky byly milá stvoření a moc se o Kateřinu zajímaly, zatímco ona hleděla všem připomenout, že i ona má bratry a moc ráda si s nimi hraje.

„Hraješ na honěnou a kuželky?“ zajímal se John.

„Hraju všechno,“ chlubila se Kateřina.

„To já taky,“ uzemnil ji.

Dospělí zanechali děti jejich osudu a šli vybalovat Kateřininy věci. Anne navrhla, aby si zahráli na schovávanou, a táhla Kateřinu za sebou, aby jí ukázala různá zákoutí, jež staré stavení nabízelo jako úkryt.

„Je to velmi starý dům,“ vysvětlovala. „Má dvě stě let.“

Četná schodiště a komnaty skýtaly nemálo temných koutů a výklenků a byla tu spousta skříní a truhlic. Brzy Kateřina poletovala a výskalala s ostatními dětmi, a než je všechny zavolali do velké komnaty na večeri, cítila se mnohem šťastnější.

Během týdne už byla na Oxen Hoath jako doma. Každý tu na ni byl hodný. Teta Margaret jí v mnohém připomínala matku a strýc William byl velmi veselý chlapík, který měl v zásobě nekonečné množství všelijakých žertíků. Ve stodole byl košík plný malých koťátek a na dvoře pobíhala celá smečka psů. Kateřinu ale především šokovalo, jak dobře si Cottonovi žijí, jak vybraně jedí a jak pěkně se oblékají. Na Lady Hallu ani v otcově londýnském domě takový přepych nikdy nepoznala. A cítila, že ji Cottonovi přijali mezi sebe a jednájí s ní, jako by byla jednou z nich. Pouze v noci plakávala pro matku.

Mladí Cottonovi si užívali velké míry svobody a volně pobíhali po domě i v jeho okolí. Sídllo stálo uprostřed rozlehlé obory a po generace patřilo Culpeperům. V blízkém okolí, v Bedgebury, Wakehurstu a na Preston Hallu, žilo mnoho culpeperovských příbuzných, kteří na Oxen Hoath přijížděli na návštěvu. Později se dozvěděla, že její dědeček byl posledním mužským potomkem svého rodu a jeho majetek byl rozdělen mezi dvě dcery – její matku Joyce a tetu Margaret. Jak jiný mohl být její život, kdyby matka zdědila Oxen Hoath!

Jednoho dne, když Margaret a Isabel dohlížely na přípravu vánočního pudinku, seděla Kateřina pod kuchyňským stolem, hrála si s koťátkem a poslouchala, o čem si dospělí povídají. Většina toho, co říkali, ji nijak nezajímala, ale v jednom okamžiku zbystrila.

„Dopadla jsi líp než naše matka,“ pronesla Isabel. „Vzala si sice syna vévody, ale tys byla v životě šťastnější.“

„Jo,“ souhlasila teta Margaret. „Ještě pořád mám dům i většinu majetku, který mi odkázal otec. Edmund promrhal všechno Joycino dědictví na svoje výstřednosti a zbytek prohrál v kartách. Nezůstalo jim nic než to, co mu milostivě dají Howardové. Odvažují se tvrdit, že by dal v sázku i střechu nad hlavou, kdyby si myslel, že mu to přinese prospěch. On, takový vzdělaný člověk, který se učil latinsky, francouzsky a studoval logiku a bůhví co ještě! Člověk by si myslel, že bude rozumnější.“

„Asi není snadné být mladším synem, který nemůže očekávat žádné dědictví,“ poznamenala vždy smířlivá Isabel. „Edmund je, jak víš, z devíti sourozenců.“

„O důvod víc, proč tak marnotratně nerozhazovat Joyciny peníze!“ opáčila teta Margaret. „Loni o Vánocích se mi svěřil, že je silně zadlužený. Moc pochopení jsem pro něj neměla, protože si za to může sám. Ty ubohé děti

nic nemají. Děvčata nebudou mít žádné věno. Nevím, co s nimi bude. Pomyšli jen, jak dobře zaopatřil tvůj otec tebe a tvé bratry i sestry. Vím, že ti ještě nenašli vhodného manžela, ale věno tu je. Rozčiluje mě, jak jsou ti Howardové namyšlení a jak povýšeně se k ostatním chovají, přestože tam, kde na tom záleží, mají prázdné ruce. Vždyť i my, Culpeperové, jsme potomky krále Eduarda Prvního!“

Kateřinu překvapilo, že někdo může mluvit o skvělých Howardech a o jejím otci tak přezíravě. Teta očividně špatně chápe situaci. Otec byl přece vždycky příjemný. Jistě, uměl být i odtažitý a míval sklon záhadně mizet na celé týdny, přičemž lidé se pak na něj podle všeho nejednou zlobili. A možná hrál i karty, když byl pryč. Kateřina nicméně netušila, že na hraní karet je něco špatného nebo že nemá žádné věno, ať je to cokoli. Větší starost jí momentálně dělal její prst, který jí poškrábalo kotě podrážděné z toho, jak je někdo pořád tahá z místa na místo a ovazuje mašličkami. A tak vylezla se vzpírajícím se zvířátkem zpod stolu.

„Pro smilování boží!“ zvolala teta Margaret a Isabel jen pronesla něco o malých dětech, co vyslechnou i to, co nemají.

„Bolí mě prstíček,“ postěžovala si Kateřina a zvedla ruku do výše. Isabel skočila, přinesla čistý mokrý hadřík a otřela jí sestře prst. „To nic,“ pronesla s úsměvem. „Bud' statečná holčička.“

„Culpeperové, to je legrační jméno,“ poznamenala Kateřina.

„Když jsem byla malá, vyprávěli mi, že naši předkové obchodovali s kořením,“ vysvětlovala teta Margaret. „Říkali jim Pepřovi.“ Kateřina se zachichotala a rázem zapomněla, co právě vyslechla. Ale v noci, když ležela v pohodlné posteli s pěřovými polštáři, kde spávala s Isabel, si na to vzpomněla a byla ráda, že už nemusí být chudá. Otec měl pravdu. Žít u tety Margaret bylo to nejlepší, co jí mohlo potkat.

Ze všech culpeperovských příbuzných, kteří přijížděli na Oxen Hoath, měla Kateřina nejraději svého vzdáleného bratrance Toma. Byl jedním z Culpeperů z Bedgebury, což byla hlavní větev rodiny. Té zimy přijel s rodiči a šesti sourozenci. Ve svých osmnácti letech byl o jedenáct let starší než Kateřina, ale k osiřelé malé dívence se choval neobyčejně laskavě a navíc byl velmi hezký, tmavovlasý a modrooký. Sedával s ní, obdivoval koťátka a zcela si získal její srdce.

„U nás na Bedgebury máme spoustu zvířat,“ prozradil jí.

„Kéž bych je mohla vidět,“ zasnila se Kateřina.

„Doufám, že nás brzy navštívíte,“ usmál se. „Bohužel se tam moc často nevyskytují. Sloužím králi a po většinu času bývám u dvora.“

Kateřina vykulila oči. O králi se v Lambethu i na Lady Hallu hodně mluvilo. Hlavně otec se o něm neustále zmiňoval v souvislosti s tím, že by velmi rád udělal něco, čím by si vysloužil jeho přízeň, ale ještě častěji si stěžoval, že se tak nestalo. Král byl mocný. Vládl každému v zemi. Pro Kateřinu byl neurčitou a vzdálenou postavou, mocnou a hroživou.

„Jaký je král?“ zeptala se.

„Ke mně je velmi laskavý, zlatíčko, a zachází se mnou dobře.“

„A bojíš se ho?“

Tom se rozesmál. „Ne. Je to dobrý společník a pozorný pán.“

Kateřina se zamračila. To nebyl král, jakého znala z otcových občasných výlevů. Otcův král byl podlý a zlý.

„Znám Jeho Milost dobře,“ řekl jí Tom. „Jsem u dvora už od dětství. Napřed jsem byl jeho pážetem a teď jsem služebníkem v jeho soukromých komnatách. A doufám, že časem ještě povýším.“

„Mohla bych přijet a navštívit tě u dvora?“ zeptala se Kateřina.

„Ach ne, zlatíčko. Královy soukromé komnaty nejsou místem pro půvabné mladé dámy, jako jsi ty,“ řekl Tom a objal ji. „Až příště zase přijedu domů, poprosím tetu Margaret, aby tě vzala k nám na Bedgebury.“

Kateřinu ta vyhlídka nadchla. Měla Toma moc ráda. A pokládala za velké štěstí, že má mezi svou přízní všechny tyhle laskavé culpeperovské příbuzné.

Kapitola 2

1529

V únoru oslavila Kateřina v kruhu culpeperovských dětí osmé narozeniny a ke své velké radosti dostala od tety Margaret a strýce Williama sadu kuželek a od Isabel krásné růžové šatečky, ve kterých si připadala jako princezna z pohádky. Od otce nedostala nic, ale s tak bohatými dary jí to nijak nevadilo.

O týden později nandala teta Margaret Kateřině jídlo na talíř a položila ho před ni. „Mám pro tebe novinku, dítě,“ řekla. „Tvůj otec se znovu oženil. Máš novou matku.“

Všichni u stolu mlčeli a Kateřina vycítila, že s tím sňatkem nesouhlasí. „Budu muset domů?“ hlesla.

„Doufám, že ne,“ odtušila rázně teta Margaret. „Tohle je teď tvůj domov.“

To byla dobrá zpráva, třebaže Kateřině vrtalo hlavou, zda to má znamenat, že otec už nechce, aby u něj žila, i když má teď nevlastní matku, která se o ni může starat. Nijak jí to ale netrápilo, protože mnohem raději byla na Oxen Hoath.

Na jaře přijel otec na návštěvu a přivedl s sebou i svou novou ženu. Kateřinu políbil, podivil se, jak vyrostla, a poděkoval tetě Margaret, že se o ni tak dobře stará. Kateřina se přistihla, že na něj nyní, kdy vyslechla tolik poznámek o jeho poklescích a neúspěších, hledí úplně jinýma očima, a dělalo jí starost, že jí najednou připadá nějaký menší a už to vůbec není otec, jakého znala a cítila. Přesto mu neopomněla projevit úctu.

Nová lady Howardová byla vysoká brunetka jménem Dorothy, velmi hovorná a v řeči rozverná.

„Jsi krásná jako Helena Trojská, dítě, víš to?“ usmála se na Kateřinu. Kateřině ještě nikdy nikdo neřekl, že je krásná, a ona navíc neměla ponětí, kdo byla Helena Trojská. Zarazilo jí to a potěšilo zároveň, a tak se na svou nevlastní matku jen rozpačitě usmála.

„Jsem si jista, že spolu budeme velmi dobře vycházet,“ pokračovala lady Howardová.

Dorothy byla vdova. Otec jim při obědě prozradil, že ji předešlý manžel

velmi dobře zaopatřil, takže se jistě i jeho finanční problémy co nevidět vyřeší. Právě pronajal Lady Hall a oba manželé jsou momentálně na cestě do Hampshire, kde Dorothy vlastní hospodářství a dům zvaný Place House.

„Moje drahá žena mě ujišťuje, že to je opravdu pěkný kout země,“ řekl a stiskl Dorothy ruku. Kateřina se na chvíli lekla, aby neřekl, že musí jet s nimi, ale k její úlevě se nic takového nestalo. Místo toho otec zahrnoval svou novou ženu i všechny ostatní u stolu historkami o svých minulých úspěších.

„Dorothy neví, že jsem pořádal velký turnaj u příležitosti královny korunovace,“ chlubil se. „A má drahá, účastnil jsem se i dalšího, který se konal ve Westminsteru, když se oslavovalo narození prince Henryho, pokoj jeho duši.“ Pokřičoval se. „A v bitvě u Floddenu, kde můj otec dosáhl velkého vítězství nad Skoty, jsem byl velitelem oddílu. I já jsem se tam vyznamenal a ještě na bitevním poli jsem byl pasován na rytíře. To bylo poté, co král vrátil otci statky i titul vévody z Norfolkku.“

Dorothy se na něj obdivně usmívala, ale to všechno už Kateřina – a pravděpodobně i všichni ostatní – mnohokrát slyšela. Čím dál více se nudila a její bratrance a sestřenice se začínali vrtět. Otec byl ale v ráži. „Když se princezna Marie provdala za krále Ludvíka, odjel jsem s jejím doprovodem do Francie. A král Jindřich mi osobně daroval hedvábí a zlatohlav, abych se do nich oblékl, až mu budu k službě na Poli zlatých stanů. Na tom turnaji jsem byl jedním z vyzvatelů.“

„Jak zajímavý jste měl život, manželé!“ žasla Dorothy.

„Měl jsem svoje hvězdné chvíle,“ pronesl lord Edmund samolibě a zářivě se na ni usmál.

„Jak se mají děti?“ zajímala se teta Margaret.

Otec se stále usmíval. „Chlapci si prý při výchově k rytířským ctnostem pod dohledem vévodova učitele vedou dobře. A Mary je pořád u své kojné ve vsi poblíž Lady Hallu.“

„Máte nějaké zprávy o králi, můj pane?“ otázal se strýc William.

Lord Edmund se zamračil. „Legátský soud byl na královninu žádost přeložen do Říma. Jeho Veličenstvo tím není nijak nadšeno, jak si jistě dovedete představit.“

Kateřina neměla zdání, o čem to mluví. „Co je to legátský soud?“ pošeptala bratránkovi Thomasovi, který seděl vedle ní.

Otec ji zaslechl a promluvil dřív, než se Thomas zmohl na odpověď. „To

je zvláštní soud ustanovený k tomu, aby rozhodl, zda je král právoplatně sezdaný s královnou Kateřinou.“

„Chce se oženit s jinou ženou,“ vysvětloval Thomas. Kateřina se zděsila. Své jméno přece dostala po královně Kateřině, která byla laskavá, dobrá, milosrdná a všichni ji milovali.

„Thomasi,“ napomenula syna teta Margaret. „To by stačilo!“

„Vždyť je to pravda,“ zastal se synovce otec. „Není žádným tajemstvím, že král se chce oženit s mou neteří Annou Boleynovou.“ Kateřina to jméno během minulého roku už několikrát zaslechla, ale nevěnovala mu pozornost. „Pokud to udělá, pak budeme my, Howardové, na koni. Moje neteř má o mně velmi vysoké mínění.“

„Někteří z nás by byli raději, kdyby se král držel své zákonité manželky!“ poznamenala teta Margaret ostře.

„Ta je ale už moc stará, než aby mu mohla dát dědice, který by po něm nastoupil na trůn,“ namítla nesměle Dorothy.

Teta Margaret se naježila. „Mají dceru. Jestli já dokážu spravovat svoje statky, není důvod, proč by princezna Marie nemohla vládnout Anglii.“ Dorothy zaraženě zmlkla.

Odjeli s otcem brzy po obědě s tím, že do soumraku musí být v Tonbridgi. Otec udělil Kateřině, která před ním poklekla, své pozhnání a nabádal ji, aby byla hodná. „Doufám, že tě zanedlouho zase uvidím,“ řekl, když nasedal na koně. Potom ještě naposledy svým hostitelům zamával a vyrazil na cestu. Dorothy v dámském sedle mu ujížděla po boku.

Když se domácí vrátili dovnitř, zahlédla Kateřina tetu Margaret, jak vrtí na strýce Williama hlavou. „Je to ten nejnenapravitelnější mizera, jakého jsem kdy poznala,“ prohlásila. Kateřina šla za ostatními do velké komnaty, kde se posadila na zem a jala se hrát s Thomasem a Johnem kuželky, zatímco dospělí se usadili u krbu. A Kateřina poslouchala, jak si povídají, protože se bavili o jejím otci. Jako by si mysleli, že je nemůže slyšet anebo nepochopí, o čem mluví.

„Takového chvástání!“ pronesla teta Margaret tlumeným hlasem, který se ale naneštěstí nesl po celé místnosti.

„Myslela jsem, že nikdy neskončí,“ ozvala se Anne.

„Člověk přímo žasne, jak sám sebe vidí,“ pokračovala její matka. „U Floddenu byl jeho kontingent jediný, který utrpěl porážku. O tom se nezmínil! A navíc přišel o zásoby.“

„Je vcelku jasné, proč se nikdy nedočkal povýšení,“ přidal se strýc William. „Rozházel si to u kardinála Wolseyho, pamatujete? I u krále!“

„Ano,“ přitakala teta Margaret. „Ještě mám v živé paměti, jak podryl vládu práva v Surrey, když tam byl smířcím soudcem – a jak ho pak předvolali před soud Hvězdné komnaty.“

„A pak, aby dokázal, že bere svoje povinnosti vážně, byl zase neuvěřitelně krutý k těm nebohým mladíkům, které po májových bouřích v roce 1517 popravili,“ vzpomínal strýc William. Při téhle poznámce Kateřina zbystřila. Její otec, a krutý? Nemohla tomu uvěřit. To se určitě spletli.

„Možná se snažil udělat dojem na krále,“ poznamenala teta Margaret.

„Pokud ano, lásko, pak ve svém úsilí rychle polevil, protože za rok nebo za dva stál znovu před soudem a tentokrát jej za podněcování k nepokojům soudilo samo Jeho Veličenstvo. Musel pokleknout a prosit o milost. Jen díky jeho otci se mu od krále dostalo odpuštění. Ostatní obvinění takové štěstí neměli.“

„Je to neukázněný, nezodpovědný člověk, který si myslí, že stojí nad zákonem.“

„Můj dědeček Leigh se k němu zachoval po svém,“ ozvala se Isabel, hlavu skloněnou nad šitím. „Postaral se, aby lord Edmund nemohl zpochybnit jeho závět.“

„Tvoje babička Leighová byla z Joycina sňatku s ním nešťastná,“ prozradila teta Margaret. „Snažila se uchránit její dědictví, ale on ho celé rozházel a nakonec se musel skrývat, aby ho nezavřeli do vězení pro dlužníky. Pro děti tam sotva kdy bylo nějaké maso a něco pořádného k pití! Vzpomínáš, jak nebohou Joyce poslal prosit kardinála o pomoc? Moje sestra byla světiče, že s ním dokázala vyjít.“

Kateřina v úžasu poslouchala a skloněná nad kuželkami se jen modlila, aby si bratrance nevšimli, jak zrudla hanbou. Právě si totiž uvědomila, proč otec jednou na tak dlouho záhadně zmizel.

Dospělí zmlkli a jediným zvukem v místnosti byly rány dřevěného míčku narážejícího do kuželek.

„No, musím jít dohlédnout na sloužící, aby sklidili ze stolu,“ ozvala se po chvíli teta Margaret a vstala. Kateřina, ještě stále zaražená z toho, co právě vyslechla, pozorovala, jak odchází. Vůbec tomu nerozuměla, ale přinejmenším tolik se dovtipila, aby pochopila, že její laskaví příbuzní mají jejího otce za marnotratníka, budižkničemu a hlupáka. A co hůř, možná mají pravdu.

Kapitola 3

1530

Kateřině bylo devět let, když se její sestřenice Joan a Anne provdaly. Na obou svatbách šla za družičku a na sobě měla svoje krásné růžové šatečky.

Teta Margaret pak říkala, že dům je bez děvčat prázdný, byla smutná a viditelně se trápila.

„Je to, jako by mi uřali paži,“ stěžovala si. „Člověk si myslí, že je bude mít u sebe navěky, a najednou jsou pryč.“ Přivinula Kateřinu k sobě. „Díkybohu, že jsi tu ty, zlatíčko, a Thomas s Johnem.“ Setřela slzu. Rozhodně nebyla ve své kůži.

Kateřině chyběl tetin smích, její ráznost i její sebevědomí. Bylo teď na nezdolné Isabel, aby se snažila tetu Margaret trochu povzbudit, ale zdálo se, že je to marné, protože Margaret se chovala jako tělo bez duše. A smutná nálada v domě ještě ztěžkla, když došla zpráva, že Kateřinina nová matka Dorothy při porodu zemřela. Otcí zanechala své statky v Hampshiru. Kateřina však pro ni nijak netruchlila, protože ji sotva znala a ji ani lorda Edmunda od jejich poslední návštěvy neviděla. Přesto jí bylo její nevlastní matky i otce líto, ačkoli se jí docela ulevilo, když se na Oxen Hoath neobjevil, protože by se jistě dovtipil, že se její city k němu změnily. Od té doby, co věděla o jeho nedostatcích, už k němu nemohla cítit to co dřív, i kdyby se sebevíc snažila. Už teď se teta Margaret a Isabel dohadovaly, jak asi všechno bez Dorothy zvládá a jak dlouho to potrvá, než Place House zastaví.

V červenci už byla teta Margaret jen stínem sebe sama a všechna její energie a elán byly ty tam. Všichni to přičítali jejímu stesku po dcerách, ale brzy si začali uvědomovat, že je nemocná. V září ulehla na lože a starost o domácnost přenechala Isabel.

Kateřina se bála, aby Bůh nepovolal tetu Margaret k sobě. To by pro ni byla ztráta, kterou by neunesla. Margaret byla středobodem jejího světa – milující, povzbudivá a silná. Každý den proto chodila do rodinné kaple a ze všech sil se modlila k Bohu, aby její milované tetě vrátil aspoň trochu zdraví. Bůh ji však nevyslyšel.

Jednou pozdě večer Isabel Kateřinou jemně zatřásla, aby ji vzbudila, a nařídila jí, aby vstala. Se svíci v ruce ji odvedla do Margaretiny ložnice, kde všichni klečeli kolem jejího lože a kaplan jí uděloval poslední pomazání. Strýc William i chlapani plakali a z lůžka se ozýval těžký, sípavý dech. Teta Margaret měla sinanou tvář, propadlé líce a jako by vůbec nevnímala, že u ní někdo je. Kateřina poklekla vedle Isabel a horoucně se modlila jako nikdy dřív. „Ušetři ji, Bože! Ušetři ji, prosím!“ šeptala zoufale.

Hlasitý dech slábl a byl čím dál mělčí. Po nějaké chvíli si Kateřina uvědomila, že ustal úplně. Rozhostilo se strašlivé ticho. Kněz se pokržoval. „Modleme se za duši naší sestry Margaret,“ vyzval všechny.

„Ne!“ vykřikla Kateřina a rozplakala se. Isabel ji rychle vzala do náruče a odnesla ji z místnosti. „Je to boží vůle,“ zašeptala zlomeným hlasem.

Kateřina ležela v posteli, vysílená pláčem. Kéž by teta Margaret mohla vejít do dveří a utěšit ji! Tolik chtěla, aby tomu tak bylo, ale samozřejmě se to nestalo. Teta Margaret odešla do nebe, kde už na ni čekala matka a všichni jejich milovaní zesnulí. Dlí už ve věčné blaženosti, jak tvrdil kněz, ale její rodina tady na zemi je zdrcená.

Růžové šatečky ležely složené v Kateřinině truhlici a dívenku oblékli do smutku, který nosila jako dítě Joan, když jí zemřel maličký sourozenec. Černé oblečení trochu škrábalo, ale Kateřina byla příliš sklíčená, než aby se tím zabývala.

Jak tak ležela beze spánku na loži, neubráníla se myšlenkám na to, co s ní teď bude. Kdyby Isabel zůstala na Oxen Hoath a pečovala o strýce Williama, o chlapance a o ni, všechno by mohlo zůstat při starém. To by bylo skvělé – či alespoň tak dobré, jak to daná situace dovoluje, protože strýc William nesl svou ztrátu velmi těžce. Ještě před půl rokem zde byla šťastná domácnost kypící životem. Nyní tu vládlo tísnivé ticho a člověk měl pocit, že musí chodit po špičkách, aby někoho nerušil v jeho žalu. Nebýt Isabel, která dělala, co mohla, aby je všechny rozveselila, bylo by teď Oxen Hoath velmi ponurým místem.

Nazítří seděla Kateřina na vysoké stoličce u kuchyňského stolu, když vtom vešel strýc William a chvíli pozoroval, jak Isabel s kuchařkou hnětou těsto na kdoulové koláče.

„Přišel list od tvého otce, Kačenko,“ řekl poté a zamával dopisem v ruce. „Zdá se, že máš novou nevlastní matku.“

„Už zase?“ pozvedla obočí Isabel.

„Ano, Edmund vskutku nemarnil čas. Pravděpodobně je to další bohatá vdova.“ Otočil se k Isabel a ukázal jí řídkce popsany kus papíru. „Každopádně tu píše, že je v Lambethu a Kateřina se tam má k němu vrátit. A žádá, abys ji doprovodila. Příští týden pro vás pošle podkoního s nosítky.“

Kateřina nevěděla, jestli se má radovat, nebo být smutná. Ještě před pár týdny by ji pomýšlení, že má Oxen Hoath opustit, uvrhlo do krajního zoufalství, ale teď si tím tak jistá nebyla. Otcův dům v Lambethu měla docela ráda a říkala si, že tam třeba bude šťastná, pokud ještě vůbec někdy může být opravdu šťastná. Samozřejmě to bude záležet na tom, jaká je její nová nevlastní matka. Aspoň že tam bude Isabel pro případ, že by se z ní vyklubala saň. Kateřina znala pohádky, v nichž bývaly většinou macechy líčeny jako učiněné zlo.

Ale co nebohý strýc William? Co si počne bez Isabel, která se stará o dům i o jeho syny?

„Tyhle změny nejsou pro dítě moc dobré,“ poznamenala Isabel a dál rozvalovala kusy těsta, „ale když Howardové poručí, nelze než uposlechnout,“ dodala se zjevnou nelibostí. „Zvládnete to tu pár dnů beze mě?“ otočila se ke strýci Williamovi. „Zůstanu tam, dokud se nepřesvědčím, že je všechno v pořádku, a pak se hned vrátím.“

„Ty se mnou nezůstaneš?“ zvolala Kateřina.

„Myslím, že strýc William mě potřebuje tady,“ odušila Isabel a ohlédla se po něm, zda bude souhlasit. „Nejsem si ani jista, jestli se počítá s tím, že v Lambethu zůstanu i těch pár dnů. Ach, Kateřino, neplač, zlatíčko.“ Otřela si ruce do utěrky a objala ji. „Přijedu tě navštívit. A slibuji, že než odjedu, přesvědčím se, jestli je ti s novou macechou dobře.“

Kateřina nešťastně přikývla.

„My, ženy, musíme jít vždycky tam, kam nám řeknou,“ pokračovala Isabel. „Mému bratrovi se ještě pořád nepodařilo najít mi manžela, a tak musím žít jako závislá osoba. Mohla jsem odejít se sestrami Margaret a Joyce do Stockwellu a žít u Johna, ale raději jsem tady a mohu mluvit o štěstí, že jsem tu vítána.“ Vděčně se na strýce Williama usmála. „Ty máš zase štěstí, Kateřino, že máš otce, který se o tebe může postarat. Buď za to vděčná.“

Strýc William vzal Kateřinu za ruku. „Teď utíkej a najdi Thomase a Johna. Určitě přijdeš na něco, co s nimi můžeš podnikat.“

Kateřina našla oba hochy u partie šachů. Oba ochotně vstali od hry a vyhrabali tyčinky, aby si všichni mohli zahrát společně. Nutnost se sou-

středit Kateřině dodala na klidu, ale v hloubi duše se už rozhodla. Jestli bude nová lady Howardová fúrie, uteče z Lambethu, jak jen to půjde, a vrátí se s Isabel sem.

Cesta do Lambethu jim trvala tři dny. Jely přes Oxford a Bromley, kde přespaly v dobrých hostincích, a brzy už ujížděly Kostelní ulicí k Temži a k otcovu domu – domu, kde se Kateřina narodila. Stál přímo proti Lambethskému paláci, sídlu canterburského arcibiskupa. Bylo to skromné obydlí ve srovnání s rozlehlým Norfolkským palácem, který stál o kousek dál mezi Kostelní ulicí a ulicí Rajskou. Byl postaven z červených cihel a černobílého hrázdění a obklopovaly jej zahrady a sady, jež se táhly až k říčnímu břehu. V paláci bydlel Kateřinin strýc, mocný vévoda z Norfolkku, otcův starší bratr, který tu pobýval, kdykoli se potřeboval zdržovat ve městě. Směl dokonce používat i arcibiskupův přívoz pro koně přes Temži, pakliže ho povinnosti volaly ke dvoru, který sídlil v York Place, vzdáleném co by kamenem dohodil, nebo do parlamentu ve Westminsteru či do samotného města o kousek dál na sever.

Před Lambethským palácem stál kostel Panny Marie. Jak se k němu blížili, bodlo Kateřinu u srdce. V hrobce tam ležela mezi manželovými howardovskými příbuznými její matka, chladná a nehybná. Isabel říkala, že na místo jejího věčného odpočinku právě osadili náhrobní kámen, a než odjede, půjdou tam spolu a pomodlí se za matčinu duši. Kateřina ale nechtěla myslet na matku, jak leží pochovaná pod zemí. Chtěla si ji vybavovat takovou, jaká byla zaživa – vřelá, laskavá, konejšivá.

Na smutné myšlenky však nebyl čas, protože právě přijížděly k domu lorda Edmunda. U dveří je uvítal otcův správce, který jim ochotně pomohl s věcmi a nařídil pacholkům, ať se postarají o koně a nosítka odtlačí do stáje. Kateřina vešla do důvěrně známé chodby a vtom už se z pravých dveří vedoucích do síně vynořil otec. Zavěšená do něj šla hezká, usměvavá dáma s laskavými očima a tváří, jakou měla Panna Marie na obraze v kapli v Oxen Hoath.

„Kateřino, Isabel, vítejte!“ pozdravil je otec. „Tohle je moje žena Margaret. Kateřino, pokloň se své nevlastní matce.“

Kateřina tak učinila, ale Margaret ji rychle pozvedla z úklony a políbila ji na obě tváře.

„To je ale roztomilé dítě, Edmunde! Neprozradil jste mi, že máte takový poklad.“

Kateřina pohlédla na Isabel a ta na ni povzbudivě kývla, jako by chtěla říct, že všechno bude v pořádku. Poté vsunula drobnou ručku do Margaretiny nabízené dlaně.

„Dovol, abych tě odvedla nahoru, dítě,“ řekla Margaret. „Pomohu Isabel s vybalováním.“

Vystoupala před Kateřinou po točitých schodech v rohu síně a zamířila přes galerii k dětskému pokoji.

„Budeš muset být potichu, protože tvoje sestřička Mary jako obvykle odpoledne spí.“

Mary! Kateřina si vůbec neuvědomila, že tady bude. Myslela, že dítě je na míle daleko někde v Eppingském hvozdu – pokud na sestru vůbec pomyslela. Vlastně na ni úplně zapomněla. A když pak Margaret otevřela dveře do jejího nového pokoje a ona zahlédla, co leží na posteli, všechna její rozmrzelost se rázem změnila v radost. Čekaly tam na ni totiž ty nejkrásnější zelené sameťové šaty lemované zlatou výšivkou. Růžové šatečky už měly své nejlepší dny za sebou. Dvakrát už byly povolované ve švech a dole byl patrný pruh jiné látky, jak jí je Isabel prodlužovala. I tak bylo jasné, že jí brzy budou malé. Ale tyhle – ty byly prostě velkolepé! V takových šatech se bude cítit jako pravá dcera Howardů, a ne pouhá chudá příbuzná. Okamžitě ke své nové maceše přilnula.

Margaretina ruka byla znát úplně všude, od naleštěných povrchů nábytku a sněhobílého povlečení na postelích až po letní květy ve vázách na krbech a dobrém jídle u tabule. Byl Lambeth takový i za matčinyh časů? Kateřina si to nedokázala vybavit.

„Máš štěstí, že ti Bůh dal takovou macechu,“ řekla jí Isabel, když ji večer přišla nahoru políbit na dobrou noc. „Jsem ráda, že tě zanechám v dobrých rukách.“

A Kateřina se cítila ještě šťastnější, když zjistila, že kočka zabydlená v kuchyni, obávaná lovkyně myši, čeká koťátka. Začínala věřit, že tu dokáže být spokojená. Ještě stále jí chyběla teta Margaret, ale vzpomínka na ni začínala v tomto novém světě blednout. Uvědomovala si také, jak moc ji její nyní již dvouletá roztomilá sestřička Mary okouzila. Ráda si s ní hrála a pomáhala chůvě dítě oblékat. Margaret a Isabel na to s potěšením hleděly.

Isabel se nevrátila do Oxen Hoath, jak plánovala, protože strýc William odjel na návštěvu jedněch ze svých culpeperovských příbuzných a dům byl nyní

prázdný. A Kateřina byla vděčná za každý další den, kdy mohla mít svou nevlastní sestru u sebe. Potom se otec jednoho podzimního dne vrátil z Whitehallu v povznesené náladě a během večere ke Kateřininu překvapení i zděšení všem u stolu oznámil, že sir Edward Baynton, dvořan těšící se králově přízni, projevil přání oženit se s Isabel. Zmínil se před otcem, že hledá novou manželku, a otec mu obratem nabídl ruku své nevlastní dcery v naději, že si tím polepší u krále.

„Budeš velkou paní,“ obrátil se na Isabel, vstal a objal ji. „Sir Edward vlastní rozsáhlé statky ve Wiltshiru, má tam skvělé sídlo a očekává se, že v králových službách dosáhne vysokého postavení.“

Isabel byla nadšena. „To je skvělá zpráva!“ zvolala.

„Já nechci, abys od nás odešla,“ ozvala se Kateřina a začala natahovat.

Isabel ji vzala za ruce. „Zlatíčko, byla bych stejně odešla. Buď, prosím tě, šťastná se mnou! Je mi třicet čtyři let a možná už nebudu mít další příležitost se vdát. A tohle je pro mě skvělá partie, vlastně ta nejlepší, v jakou jsem mohla doufat. Budu trávit hodně času u dvora, to je jen přes řeku, a můžu tě často navštěvovat.“

Kateřina však byla k neutěšení. „A co ubohý strýček William?“

„Naše sestra Joyce slíbila, že u něj nějakou dobu zůstane, jestli se provdám za sira Edwarda, takže bude mít, kdo by se o něj staral. A ty mi můžeš jít za družičku.“

Ta představa Kateřinu nadchla. „Můžu si vzít ty zelené šaty?“

Isabel nebyla jediná, která se té zimy provdala. V listopadu si Kateřinina nevlastní sestra Margaret Leighová vzala za muže nadějného dvořana, sira Thomase Arundella, a Kateřina i Isabel se té svatby, kterou ve svém domě ve Stockwellu nedaleko Lambethu uspořádal sir John Leigh, zúčastnily spolu s celou leighovskou pošlostí. Isabel Kateřině prozradila, že John se s Thomasem Arundellem sprátelil v době, kdy oba sloužili v domácnosti kardinála Wolseyho, ale – a nyní ztišila hlas – vysvětlila Kateřině, že o kardinálovi je teď lepší pomlčet, protože rozzlobil krále, když mu nedokázal pomoci zbavit se královny. Kateřině bylo kardinála líto, neboť cítila, že se mu jeho úkol musel přičít, ale Johna Leigha měla ráda, protože to byl bodrý, veselý chlapík s černým plnovousem a dunivým hlasem, který je velmi srdečně přivítal.

Byla to třetí svatba, kterou v životě zažila, a ve svých téměř deseti letech už byla dost stará na to, aby ji kouzlo takové události vzrušovalo: nevěsta

v nádherném karmínově rudém šatu, ženich ve svém nejlepším oblečení, slavnostní slib u kostelních dveří, velebná krása společných modliteb i zpěvu kostelního sboru, když všichni následovali novomanžele dovnitř, a nakonec skvělá hostina, která po obřadu následovala. V zástupu svatebních hostů byli lord a lady Howardovi i Kateřinini bratři, kteří nyní vypadali mnohem starší a sebejistější, a všichni se veselili a radovali. Jednoho dne, říkala si Kateřina, budu mít i já takovou pohádkovou svatbu.

Kapitola 4

1531

V lednu se Isabel ve Stockwellu provdala za sira Edwarda Bayntona. Opět se sešla spousta hostů a Kateřina měla možnost znovu vidět své bratry. Ve svých úžasných zelených šatech upoutala pozornost mnoha přítomných. Věděla, že s tmavými, kaštanově hnědými vlasy splývajícími jí po ramenou a se smaragdovým přívěskem na krku, darem od nevlastní matky, vypadá opravdu pěkně. Isabel přímo zářila – se svým novým manželem byla očividně spokojená. Byl to důstojně vyhlížející, vážný muž statné postavy, prošedivělých vlasů a příjemného vystupování ostráleného dvořana a do Isabel, která se mu blížila věkem, byl zjevně zamilovaný. Kateřinu překvapilo zjištění, že s sebou přivedl sedm dětí. Otec, jenž vypadal v jednom ze svých nejlepších sametových obleků přímo oslnivě, jí vysvětlil, že to jsou potomci, které měl se svou zesnulou první ženou.

„Isabel bude mít plné ruce práce,“ dodal. Kateřina si nemohla pomoci a při představě, jak Isabel napříště věnuje těmto dětem mnohem víc pozornosti než jí, pocítila osten žárlivosti. O ni se teď ale starala Margaret a ona měla svou nevlastní matku upřímně ráda.

„Mám skvělé zprávy,“ nechal se slyšet otec, když jednoho dubnového večera seděli v hlavní komnatě u večeře. Chlapci byli právě doma z Norfolkského paláce, ponoření do řešení svých vlastních záležitostí, ale po otcových slovech se k němu se zájmem otočili. Otec jim všem věnoval zářivý úsměv. „Moje dobrá neter, lady Anna Boleynová, o mě projevila zájem a stejně tak pan Cromwell, který má jako první ministr nahradit kardinála Wolseyho. Považují ho totiž za svého přítele, víte?“

„Edmunde, k věci,“ přerušila ho Margaret.

„Ach, ano. Ta dobrá zpráva!“ Opět se rozzářil. „Byl jsem jmenován finančním správcem Calais s dobrým platem. Nu, tedy s přiměřeným platem, ze kterého musím vydržovat svoje úředníky a koně. Ale to jmenování přišlo právě včas, protože moji věřitelé už na mě naléhají.“

„Raduji se za vás, otče,“ řekl Charles. Bylo mu teď patnáct let, a pokaždé když ho Kateřina viděla, vypadal vyšší a silnější.

„Pojedeme s vámi, pane?“ zajímal se George. Henry se tvářil dychtivě, ale Kateřina dostala strach, aby tato zpráva nepřinesla další nevíтанou změnu v jejím životě.

„Ne,“ řekl otec. „Nikdo z vás se mnou nepojede. Bude lepší, když zůstanete tady, kde vás může strýc Norfolk připravovat na službu u dvora a zajistit vám u něj místo. Vy, hoši, se v neděli vrátíte do Norfolkského paláce, Mary si bere Isabel k sobě do Wiltshiru a ty, Kateřino, půjdeš k mé nevlastní matce, ovdovělé vévodkyni norfolkské.“

Tohle byla opravdu hrozná zpráva. Jediné, co si Kateřina o vévodkyni, vdově po svém dědečkovi, vévodovi z Norfolkku, pamatovala, byl její naprostý nezájem o malou holčičku, která se s ní před lety během jedné vánoční sešlosti v Norfolkském paláci snažila sprátelit. Tahle velmi stará a vznešená dáma bydlela v krásném domě zvaném Dvorec, přistavěném na straně od řeky k Norfolkskému paláci.

„Je to nejen tvoje babička, ale i sestřenice,“ pokračoval otec. „Moje matka byla její teta – obě byly Tilneyovy. Tilneyové jsou starobylá rodina z Východní Anglie a s Howardy jsou si dlouho blízcí.“

Kateřinu historie Tilneyů nezajímala. Vyhlídka na to, že ji pošlou do vévodkynina domu a ona se bude muset rozloučit s Margaret, která odjede s otcem do Calais, ji děsila. Bude je dělit moře a obrovská vzdálenost... Při tom pomýšlení se jí vedraly slzy do očí. Připadalo jí, že o všechny, které nejvíc miluje, ji osud vždy připraví: o matku, tetu Margaret, Isabel a teď i o laskavou macechu. Copak jí nezůstane nikdo, komu by na ní záleželo a kdo by pečoval o její potřeby? Sžírala ji nesmírná žárlivost, jen když si vzpomněla, že Mary bude u Isabel.

„Není třeba tvářit se tak rozmrzele, Kačenko,“ napomenul ji otec.

„Ale já nechci jít k babičce norfolkské,“ vyhrkla.

„Nesmysl!“ vyštěkl otec.

„Já chci k Isabel,“ vykřikla.

„To nepřichází v úvahu,“ odsekl otec. „Isabel je manželkou pouhého šlechtice. Tvoje babička je vévodkyně a má mnohem větší vliv.“

„Bude ti to ku prospěchu, holčičko,“ těšila ji Margaret a položila jí dlaň na ruku. „Děti ze vznešených rodin obvykle bývají vychovávány ve velkých domácnostech a ty teď na to máš věk. Pod vévodkyniným vedením si osvojiš

přednosti a dovednosti, které ti dopomohou k dobrému sňatku či dokonce k místu u dvora.“

Otec i bratři souhlasně přikyvovali, ale Kateřině bylo úplně jedno, jestli se někdy dobře provdá nebo půjde ke dvoru. Případala si osamělá a dočista opuštěná.

„Nechci slyšet žádná ale,“ zahrozil jí otec prstem. „O tom, že půjdeš k ovdovělé vévodkyni, rozhodl sám vévoda, a tomu se neodmlouvá. Během příštích několika dnů ti Margaret pomůže zabalit věci do truhlice, protože my musíme co nejdřív nasednout na loď a odplout do Calais. Čekají mě tam neodkladné povinnosti.“ V jeho úvahách bylo vše jasné, otec už vlastně odplul. Neměl zájem řešit raněné city své dcery.

Kateřina seděla na okenním sedátku, odkud měla výhled na Norfolkský palác. Všechny své věci měla sbalené a už jen čekala, až přijde otec a doprovodí ji do sídla ovdovělé vévodkyně. Bratři tu byli s ní a netrpělivě přeshlapovali. Už se nemohli dočkat, až budou moci sami odejít a vrátit se k mužským radostem ve vévodových službách.

Kateřina viděla svého strýce, vévodu z Norfolku, pouze během oněch dávných oslav vánočních svátků a skoro se na něj nepamatovala, ale v jejím životě byl neustále přítomen, neboť jeho slovo bylo pro všechny jeho howardovské příbuzné zákonem – stejně jako pro mnoho jiných. Jako přední velmož království se těšil velké úctě a lidé ho poslouchali, jako by patřil ke královské rodině, což takřka patřil, protože se do ní přiznil – jeho první manželkou byla králova teta Anna z Yorku, zatímco druhá žena byla Staffordová, v jejíchž žilách kolovala krev starého plantagenetského královského rodu. To Kateřina věděla už dlouho, protože to patřilo k rodové legendě stejně jako to, že Howardové odvozují svůj původ od krále Eduarda I.

„Život v Norfolkském paláci se ti bude líbit,“ ujišťoval ji Charles.

„Ale já nebudu bydlet v Norfolkském paláci,“ odsekla Kateřina. „Budu bydlet tamhle.“ A ukázala na vzdálený konec sídla.

„Pořád je to tatáž budova,“ namítl bratr. „Jen jsou to dvě oddělené domácnosti. Na opačném konci sídlí náš strýc, vévodkynin syn lord William Howard. Když náš prapředek stavěl Norfolkský palác, pamatoval i na vdovu a děti.“ Kateřina věděla, že její dědeček, vévoda Norfolk, zplodil se dvěma manželkami dvacet dětí. Zdálo se, že Howardové jsou nyní úplně všude:

v Lambethu, u dvora i roztroušení po celém království, propojení manžel-
skými svazky s nejvznešenějšími rody v zemi.

„Pověz mi, jak vévoda Norfolk získal zpátky svůj titul,“ zaprosila Kateřina. Ten příběh moc ráda poslouchala a zoufale potřebovala slyšet něco, co by jí rozptýlilo.

„Znova už ne!“ ušklíbl se George.

Charles se s rezignovaným výrazem v obličejí posadil. Nikdy jí nedokázal nic odepřít. „První vévoda padl v bitvě na Bosworthském poli, kde bojoval na straně krále Richarda.“

„Na špatné straně,“ poznamenal suše Henry.

„Právě. Protože Richard tam byl také zabit a zvítězil Jindřich Tudor, který se dal ještě na bitevním poli korunovat králem. Dědeček byl tehdy hrabětem ze Surrey, a když se ho nový král zeptal, proč bojoval za Richarda, odpověděl, že Richard byl jeho pomazaný panovník, a kdyby nosil korunu špalek, bojoval by za něj. Jeho věrnost udělala na krále dojem a vrátil mu hrabství Surrey, i když titul vévody z Norfolku mu znovu nepřiznal. Ten mu udělil teprve náš král Jindřich po bitvě u Floddenu, kde dědeček dobyl slavné vítězství a zachránil království před vpádem Skotů. Když ten titul získal zpět, nechal postavit Norfolkský palác. V kostele Panny Marie, který stojí přes ulici, také vybudoval howardovskou kapli. Právě tam budeme jednoho dne všichni pochováni, jako naše matka.“

Kateřina byla tak zoufalá, že se na matku neodvážila ani pomyslet. Kdyby to udělala, propukla by v pláč. V tom kostele byla jen jednou. Klečela s Isabel u matčina hrobu a zažívala zvláštní pocit útěchy, že je matce tak nablízku, ale pak jí pohled na chladný náhrobní kámen připomněl definitivnost smrti. Netoužila se tam vrátit.

„Strýc přijímá v Norfolkském paláci spoustu hostů,“ poznamenal Charles. „Mnoho návštěvníků, dvořanů i cizích vyslanců. Setkal jsem se tam třeba s Johnem Skeltonem, který se díky naší rodině stal oceňovaným básníkem. A s naším bratrancem Surreym i s lady Mary vycházíme všichni skvěle.“ Surrey byl vévodův syn a dědic, ale Kateřina se na něj vůbec nepamatovala. Bratři jí prozradili jen to, že píše básně a je vznětlivě povahy. Mary byla jeho sestra.

Kateřina věděla, že jejich matku obestírá nějaké velké tajemství. Vévodkyně z Norfolku s vévodou nežila. Kateřina zaslechla, jak se hoši pochechtávají při zmínce o jisté Bess Hollandové a jejím obcování se strýcem, ať to zna-

menalo cokoli. A že prý kvůli ní je jejich teta kdesi zavřená. Když se jich na to ale Kateřina zeptala, řekli jí, ať si hledí svého.

Otec je teď zdola volal. Byl čas jít. Kateřina zdráhavě sestoupila ze schodů a bratři ji následovali. V síni už stála připravena velká cestovní truhlice čekající na přepravu do Calais. Služebníci horlivě uklízeli a chystali dům pro nového nájemce. Během dne či dvou budou otec i Margaret pryč a Kateřina netušila, kdy je zase uvidí. Stála nehybně jako socha, zatímco jí Margaret přehazovala přes ramena plášť a uhlazovala jí vlasy. Potom ji vzala za ruku a vyšla s ní za otcem z domovních dveří.

Napřed odvedli hochy do Norfolkského paláce a počkali, dokud neprošli klenutým průjezdem vchodu a nezmizeli na nádvoří. Poté se vydali podél dlouhé cihlové zdi k bráně u řeky. Dveřník je pustil dál a vedl je hrázděným průjezdem, který ústil do dlážděného dvora. Kráčeli za ním ke dveřím na protější straně, a když do nich vešli, ocitli se v prostorné síni, kde pobíhali livrejovaní služebníci, úředníci a dvorní dámy. Vtom před ně předstoupil ceremoniář a vyzval je, aby ho následovali nahoru do velké komnaty.

Ovdovělá vévodkyně musela být o jejich příchodu zpravena, neboť seděla jako královna v bohatě čalouněném křesle pod baldachýnem nesoucím znak Howardů. Edmund a Margaret se jí poklonili a Kateřina udělala vzorné pukrle.

„Vítejte, lorde Edmunde a lady Margaret,“ oslovila je vévodkyně suchým, úsečným tónem.

„Buďte pozdravena, paní,“ odpověděl lord Edmund. „Doufám, že se těšíte dobrému zdraví. Přivedli jsme vám slečnu Kateřinu.“

„Ukažte, ať se na ni podívám.“

Margaret Kateřinu trochu popostrčila a dívka postoupila o krok dopředu. Když se odvážíla pozvednout zrak, zjistila, že vévodkyně je mnohem starší, než jak si ji pamatovala, ale vypadá noblesně a je vybraně oděna. Tvář měla hubenou a rysy ostré, oči pronikavé a vystupování klidné a sebejisté. Na sobě měla šat z černého hedvábí, ale leskla se záplavou šperků.

„Nu, dítě, co mi o sobě povíš?“

Kateřina věděla, jak se má chovat, a Margaret ji poučila, co má říct. „Buďte pozdravena, paní. Prokazujete mi velkou čest, že mě přijímáte do své domácnosti. Jsem vám nesmírně vděčná.“

Vévodkyně se usmála. „Moc pěkně řečeno, dítě. Doufám, že tu budeš šťastná. Teď tě matka Emmetová odvede do tvé komnaty. Má na starosti

zdejší mladé dívky.“ Z houfu dam vystoupila kyprá, tmavovlasá žena, která Kateřině připomínala povolnou krávu, a vzala ji za ruku.

„Rozluč se s rodiči,“ nařídila Kateřině vévodkyně.

„Sbohem, dcero,“ řekl otec a srdečně ji políbil. „Buď hodná holčička a hezky poslouchej. Dá-li Bůh, zase se brzy uvidíme.“

„Opatruj se, dítě. Tady o tebe bude dobře postaráno,“ usmála se na ni Margaret a políbila ji.

Kateřina byla příliš rozrušená, než aby plýtvala slovy. „Sbohem,“ pronesla přiškrčeným hlasem. Pak už ji matka Emmetová vedla pryč – pryč ode všeho, co znala, dveřmi v rohu místnosti a dál nahoru po schodech do chodby, kde viselo mnoho obrazů. Na jejím konci otevřela dveře a Kateřina vešla do nejkrásnějšího pokoje, jaký kdy viděla. Byl hezčí než útulná komnata, v níž spávala v Oxen Hoath, a mnohem honosnější než otcova velká ložnice. U stěny pokryté tapiserií s květinovým vzorem stála vyřezávaná dubová sloupková postel. Ostatní zdi byly bílé a na mřížkovaném okně s výhledem do zahrad visely karmínově rudé závěsy. Byl tu překrásný stůl, židle a modrá, nádherně zlacená truhlice na šaty. Vedle ní se choulila její vlastní truhla.

„Vidím, že se vám tu líbí, slečno,“ usmála se matka Emmetová a jala se zkoumat Kateřininu skromnou garderobu. Obdivně se zastavila jen u jejích zelených šatů. „Až přijde vévoda, měla byste si na sebe vzít tyhle,“ řekla. Potom položila na polštář látkovou panenku. „Nic jiného už nemáte, dítě?“

„Jenom tohle.“ Kateřina ukázala na malý košík, který si nesla v ruce, a vytáhla z něj své kuželky a pytlík na šicí potřeby, který si zhotovila z odstřížků sametu.

„Pro smilování boží,“ spráskla ruce matka Emmetová, „slyšela jsem, že váš otec je chudý, ale teprve teď tomu věřím. Nu, řekla bych, že vám tu snad nějaké hračky najdeme. Ostatní mladé dámy jsou totiž všechny o něco starší než vy.“

„Ostatní mladé dámy?“ opakovala Kateřina. Už se viděla, jak tu žije sama jen s vévodkyní.

„Ano. Je jich tu poměrně dost. Má paní vede velkou domácnost a podpojuje mnoho příbuzných i dalších rodinných příslušníků. Provdané urozené dámy mají vlastní komnaty. Komorné spí s neprovdanými mladými dámami ve vedlejší ložnici. Urozené dívky slouží vévodkyni jako dvorní dámy a doufají, že jim vévodkyně najde dobrého manžela, což jednou udělá i pro vás. Máte štěstí, že jste se dostala do tak skvělé domácnosti.“

Vzdor laskavému přijetí i krásné ložnici to však stále nebylo ono. Když ale Kateřina procházela chodbou, zaslechla odněkud smích, což jí dodalo naději, že starší dívky budou veselá kopa, budou na ni hodné a pomohou jí seznámit se s tímhle úžasným novým světem.

Toho dne v šest hodin večer matka Emmetová omyla Kateřině obličej i ruce, rozčesala jí vlasy, vykartáčovala šaty a vzala ji do velké síně na večeři. Tam Kateřina, ohromená už jen množstvím lidí sedících u dlouhých stolů, marně hledala v čele hlavního stolu vévodkyni.

„Její Milost jí ve své denní komnatě,“ vysvětlila jí matka Emmetová. „Tady sedí u hlavního stolu její komoří a přední úředníci této domácnosti. Zařídila jsem, aby se o vás postaraly dvě vdané dámy.“ A vedla Kateřinu k židli u jednoho z postranních stolů, u něhož seděla živě se bavící skupinka dam a dívek, jež byly všechny mnohem starší než ona. „Lady Tilneyová a paní Bulmerová, tohle je slečna Kateřina Howardová, vnučka naší paní vévodkyně,“ řekla. „Víte, že se o ni budete starat.“

Obě ženy rychle vstaly a udělaly pukrle. „Samozřejmě,“ přikývla jedna. Měla sladký hlas, sličnou tvář, hnědé vlasy a vypadala mile. „Vítejte, slečno Kateřino.“

„Lady Tilneyová je manželkou vévodkynina synovce, sira Philipa Tilneye,“ vysvětlovala matka Emmetová Kateřině, která též vysekla pukrle. „Máme tu mnoho Tilneyů!“

„Můžete mi říkat Malyn, dítě,“ usmívala se lady Tilneyová. „Můj manžel je služebníkem v králových soukromých komnatách a já jsem sem přišla počátkem roku, abych tu přivedla na svět syna. Je teď u kojné ve Stangate.“

„Kolik je vám let, Kateřino?“ zajímala se paní Bulmerová, její buclatá družka, zatímco matka Emmetová už mířila ke své židli v čele stolu. Dámy se posadily a udělaly Kateřině místo. Něco na paní Bulmerové se Kateřině nelíbilo; ta žena byla podivně cítit a měla šepavý hlas, takže Kateřina musela hodně napínat uši, aby ji vůbec slyšela.

„Je mi deset,“ řekla. „Můj otec je lord Edmund Howard.“ Obě ženy se po sobě podívaly tak jako většina lidí, když padla zmínka o jejím otci. „Král ho poslal do Calais. Je to velmi významný muž.“

Další dívka, která seděla hned vedle, se rozesmála. Malyn do ní strčila. „Tohle je vnučka naší paní, tak jí prokažte trochu úcty. Kateřino, dala byste si trochu koláče s králičím masem?“